

Open Brief - Oproep tot ambitie en betrokkenheid bij de Nederlandse Ruimtevaartsector

Datum: 13 november 2025

Onderwerp: Dringend beroep inzake de lage Nederlandse ESA-inschrijving.

Geachte leden van het Kabinet en de Staten-Generaal,

Als vertegenwoordigers van de Nederlandse ruimtevaartsector, kennisinstellingen, universiteiten, regionale overheden en industrie uiten wij onze diepe bezorgdheid over de aangekondigde lage voorgenomen inschrijving (ref. Kamerbrief, 10 oktober 2025) van Nederland bij de Ministeriële Conferentie van de European Space Agency (ESA Ministerial Council, CM25) eind november — een inschrijving die substantieel lager ligt dan in de vorige budgetperiode. Hierdoor staat de toekomst van het Nederlandse ruimtevaart-ecosysteem op het spel.

Dit besluit vormt een directe en ernstige bedreiging voor de Nederlandse ruimtevaartindustrie, onze kennisbasis en de positie van Nederland binnen Europa. De investeringen van Nederland, zowel nationaal als via ESA, zijn essentieel voor ons verdienvermogen, onze innovatiekracht en onze strategische autonomie. Zonder duidelijke toewijding aan de ruimtevaartsector in den brede — een cruciale motor voor nationale prioriteiten zoals veiligheid, klimaat en digitalisering — dreigt Nederland zijn autonomie op dit vitale (dual-use) veiligheidsdomein te verliezen, Europese strategische belangen te ondermijnen, miljarden aan Europese investeringen mis te lopen, zijn rol als betrouwbare toeleverancier aan bevriende landen te verliezen en kennis en talent te zien wegvloeien uit ons land.

Een lage nationale bijdrage zal directe en schadelijke gevolgen hebben voor Nederland:

- **Beëindiging van contracten:** Een gereduceerde inschrijving zal onvermijdelijk leiden tot een lager industrieel rendement voor Nederland. Dit betekent dat huidige en toekomstige contracten voor Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen, die gekoppeld zijn aan de financiële toezegging, een groot risico lopen op beëindiging of aanzienlijke vermindering. Dit bedreigt de continuïteit van innovatieve R&D-projecten, technologisch hoogwaardige werkgelegenheid en de levensvatbaarheid van gespecialiseerde mkb-bedrijven die de ruggengraat van ons ruimtevaart-ecosysteem vormen.
- **Verplaatsing van ESA-activiteiten:** Nederland heeft het voorrecht om ESTEC in Noordwijk te huisvesten, de grootste ESA-vestiging en de bakermat van de Europese ruimtevaarttechnologie, waar meer dan 4.000 ruimtevaartspecialisten werkzaam zijn en dat jaarlijks direct en indirect vele honderden miljoenen bijdraagt aan de Nederlandse economie. Onvoldoende financiële betrokkenheid creëert een sterke impuls voor ESA om belangrijke activiteiten en projecten te heroverwegen of mogelijk te verplaatsen naar andere regio's die meer solidariteit en ambitie tonen. Het verlies van deze kerninfrastructuur zou een ernstige klap betekenen voor de bredere Nederlandse ruimtevaartsector, het NL Space Campus ecosysteem, de economie en de Nederlandse wetenschappelijke excellentie.

Een lage inschrijving zendt bovendien een schadelijk signaal naar onze Europese partners, wat de geloofwaardigheid en invloed van Nederland ondermijnt:

- **Gebrek aan solidariteit en betrokkenheid:** Onze internationale partners zullen een gereduceerde ESA-bijdrage interpreteren als een duidelijk gebrek aan solidariteit en betrokkenheid bij de gezamenlijke Europese ruimtevaartambitie. In een tijd waarin Europa zijn strategische autonomie en concurrentiepositie op het wereldtoneel wil versterken, creëert een minimale Nederlandse inschrijving een zeer negatieve perceptie en brengt zij de samenwerkingsgeest die aan ESA ten grondslag ligt, in gevaar.

- **Informatie als motor van de moderne wereldeconomie:** De Nederlandse ruimtevaartsector is een wereldspeler in niches van specialistische informatievergaring vanuit de ruimte en de veilige informatieverbreiding via de ruimte. Met dergelijke capaciteiten kan Nederland in de toekomst zijn verdienvermogen veiligstellen. Zonder solide nationale en Europese investeringen in deze gebieden vanuit de overheid zal de Nederlandse industrie een zwakke uitgangspositie hebben om dat toekomstige verdienvermogen voor Nederland te verzilveren.

Het recent gepresenteerde Industriebeleid met focus van het kabinet onderstreept de noodzaak tot het versterken van onze strategische autonomie en het versnellen van technologische doorbraken via de Nationale Technologie Strategie (NTS). De voorgenomen bezuiniging op Ruimtevaart staat dan ook haaks op de geformuleerde ambitie en de focus van het nieuwe industriebeleid.

Onze dringende oproep tot actie: Nederland moet nú handelen!

Wij dringen er bij het Kabinet op aan om de voorgestelde inschrijving te heroverwegen op basis van de eerder dit jaar door het kabinet onderschreven Lange Termijn Ruimtevaartagenda, alsmede het recente NSO advies 2026-2028 en een ambitieuze, lange termijn financiële toezegging voor CM25 eind november 2025 te onderschrijven die aansluit bij de nationale ambities voor de ruimtevaartsector en onze toewijding aan het Europese samenwerkingskader onderstreept.

Investeren in ESA is investeren in Nederlandse economische kracht, technologisch leiderschap en een veilige toekomst voor Europa. Wij vragen om een duidelijk, ambitieus signaal richting onze partners dat Nederland klaar is om een sterke, betrouwbare en leidende deelnemer te zijn in de volgende fase van de Europese ruimtevaart, veiligheid en innovatie.

Namens het Nederlandse Ruimtevaart-Ecosysteem:

SpaceNed

Jeroen Rotteveel, voorzitter SpaceNed

NL Space Campus

Marc Sandelowsky, directeur NL Space Campus

Provincie Zuid-Holland

Meindert Stolk, gedeputeerde Economie & Innovatie

FME

Willem Wensing, Directeur Externe Betrekkingen & Branches

Jeroen Rotteveel
Voorzitter SpaceNed

SpaceNed Leden

Airborne

AIRBUS

**ARC
EON**

app
arianeGROUP

ASTRON
Netherlands Institute for Radio Astronomy

**AXIENT
SYSTEMS**

capable
create your connection

CGI

cosine

**DAWN
AEROSPACE**

esa

business
incubation
centre

ets
european
test
services

FSO
INSTRUMENTS

**Groundstation
OSPACE**

SOLIDFLOW

nholland
university of
applied sciences

LAMERS
TOOLING BV

LiS
Leidse
instrumentmakers
School

LENS R&D

Lionix
INTERNATIONAL

NEO
Uw informatie in beeld

NL SPACE CAMPUS
Connecting the curious

Pentacon

PHOTONIS

Deze brief wordt mede ondersteund door:

